

GROEP 3
GROEP 4
GROEP 5
GROEP 6
GROEP 7
GROEP 8

Kranten en tijdschriften

HANDLEIDING VOOR DE LEERKRACHT

Verantwoording

© 2003 Stichting leerplanontwikkeling (SLO), Enschede

Auteurs: Projectgroep *Slimme Taal* bestaande uit Ellis Bronkhorst, Nora Steenbergen-Penterman, Resi Meijer, Sylvia Drent, Marit van der Veer en Manon Hulsbeek.

Met medewerking van: Herma Meupelenberg, Meike Heising en Martin Klein Tank

Omslag: Queenie Productions, Delden

Besteladres

SLO, Stichting Leerplanontwikkeling
Afdeling Verkoop
Postbus 2041, 7500 CA Enschede
Telefoon (053) 4840 305
Internet: <http://catalogus.slo.nl>
E-mail: verkoop@slo.nl

Downloadadres handleidingen

www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo

Slimme Taal, thema Kranten en Tijdschriften bestaat uit:

- werkboekjes voor de groepen 3 tot en met 8 (te bestellen)
- bijbehorende handleidingen per groep (te downloaden)
- algemene handleiding (te downloaden)

De bij de werkboekjes horende handleidingen voor de leerkracht en de algemene handleiding zijn te downloaden via www.infohoogbegaafd.nl/publicaties/slo.

De werkboekjes zijn te bestellen via de afdeling Verkoop van SLO. Elk werkboekje heeft zijn eigen bestelnummer. Het complete pakket werkboekjes (voor de groepen 3 tot en met 8) heeft bestelnummer AN 1.536.8353.

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Groot nieuws

(5.1)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert hoe hij een voorpagina van een krant moet maken.

Overige:

- De leerling kan standaard elementen van een voorpagina toepassen op de eigen voorpagina (o.a. titel, inhoudsopgave, artikelen, foto's, advertenties en abonnementsaanbiedingen)

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling is bekend met de kenmerken van een voorpagina van een krant.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 uur

Materiaal:

- krant
- pen/potlood
- lijntjespapier
- twee grote vellen papier (A3)
- schaar/lijm
- drie kranten (keuzeopdracht)
- tekenblaadjes (keuzeopdracht)
- eventueel computer (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
schriftelijk/doe

Afsluiting: alleen

Keuzeopdr.: alleen
doe

VOORBEREIDING

De leerling heeft een vel A3 papier nodig. Dit wordt zijn voorpagina. Om een goede opmaak te krijgen is het soms noodzakelijk artikelen te verkleinen en/of te vergroten. U moet als leerkracht zelf beslissen of uw leerling hierbij (zelfstandig) gebruik mag maken van het kopieerapparaat.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1

- De leerling dient een artikel te schrijven over belangrijk nieuws op school of in de buurt. Als de leerling niets kan bedenken, probeer dan samen te brainstormen over gebeurtenissen die recent hebben plaats gevonden op school.
- Een geschikte afbeelding kan ook worden gezocht op het internet. Via bijvoorbeeld www.google.nl kan op trefwoord naar afbeeldingen worden gezocht.

<i>Opdracht 2</i>	Als de leerling het moeilijk vindt om nieuws te vinden dat interessant is voor klasgenoten brainstorm dan samen over redenen. Mogelijke redenen zijn: het nieuws gaat over leeftijdsgenootjes, het is speciaal voor kinderen geschreven, het is grappig en gaat over (huis)dieren of speelgoed dat populair is of over bekende personen/idolen, enzovoort.
<i>Opdracht 3</i>	-
<i>Afsluiting</i>	Heeft de leerling moeite met het geven van een presentatie, laat de leerling dan eerst een opzet voor de presentatie schrijven. Deze kunt u dan desgewenst samen met de leerling aanpassen. Eventueel kunt u de presentatie laten oefenen of laten geven voor een kleinere groep. Laat de leerling aan de groep vertellen waarom zijn pagina juist op deze manier is vormgegeven.
<i>Keuzeopdracht 1</i>	Als de leerling moeite heeft met het maken van een nieuwsbrief laat hem dan eerst een overzicht maken van wat er allemaal in de nieuwsbrief moet komen. Hierbij valt te denken aan korte verslagen van gebeurtenissen in de klas of school, foto's en tekeningen van kinderen, een agenda met belangrijke data, een rubriek met weetjes, advertenties van dingen die kinderen te koop aanbieden, enzovoort.
<i>Keuzeopdracht 2</i>	-

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	- Heeft de leerling zelfstandig een onderwerp voor zijn artikel kunnen bedenken? - Is het artikel gedetailleerd beschreven of geeft het alleen de grove lijnen van de gebeurtenis weer?
<i>Opdracht 2 en 3</i>	- Bevatte het artikel een correcte opbouw (inleiding, kern, slot)? - Kan de leerling motiveren waarom hij bepaalde berichten en foto's heeft geselecteerd voor zijn voorpagina? - Zijn de gekozen artikelen gericht op de leerlingen uit de klas? - Vullen de artikelen, foto's en advertenties netjes (zonder witte plekken) de voorpagina? - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?) - Heeft de leerling voor de opmaak van de voorpagina bestaande teksten vergroot/verkleind, verknipt, enzovoort? - Is de opmaak van de voorpagina overzichtelijk?
<i>Afsluiting</i>	Kon de leerling zijn werkwijze goed toelichten?
<i>Keuzeopdracht 1</i>	- Is de nieuwsbrief geschikt voor kinderen uit de klas - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
<i>Keuzeopdracht 2</i>	- Vullen de artikelen, foto's en advertenties netjes (zonder witte plekken) de voorpagina? - Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?) - Heeft de leerling voor de opmaak van de voorpagina bestaande teksten vergroot/verkleind, verknipt, enzovoort? - Is de opmaak van de voorpagina overzichtelijk?

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Dat tijdschrift ken ik wel

(5.2)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert om tijdschriften in te delen in categorieën.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling kent diverse tijdschriften.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 uur

Materiaal:

- internet
- pen/potlood
- lijntjespapier
- tijdschriften (keuzeopdracht)

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk

Afsluiting: alleen

Keuzeopdr.: alleen
 doe

VOORBEREIDING

Zorg voor een tijdschrift met veel advertenties. Houd er rekening mee dat de leerling voor het krijgen van extra informatie over tijdschriften een computer met internetverbinding wil gebruiken.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2 -

Opdracht 3 Als de leerling het moeilijk vindt om te bedenken voor welk publiek er veel tijdschriften zijn, ga dan samen met de leerling bespreken welke tijdschriften zoal in de winkel liggen en voor wie die tijdschriften zijn. U kunt de leerling hiervoor ook de opdracht geven na schooltijd een boekenzaak of tijdschriftenshop te bezoeken en een overzicht te maken van wat hij aan tijdschriften ziet.

Opdracht 4 -

Afsluiting Bespreek de opdrachten 1, 2, 3 en 4 met de leerling.

Keuzeopdracht 1 -

Keuzeopdracht 2 Zorg dat er ruimte (bijvoorbeeld een lege tafel) is in de klas waar de leerling een tentoonstelling kan maken.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	• Heeft de leerling de tijdschriften juist ingedeeld?• Kon de leerling zijn categorisering motiveren?
<i>Opdracht 2</i>	• Kon de leerling er zelfstandig vier tijdschriften bij bedenken?• Heeft de leerling bij elk tijdschrift de juiste doelgroep gezet?
<i>Opdracht 3</i>	• Kan de leerling motiveren wat volgens hem het grootste lezerspubliek is?• Kon de leerling de vragen zelfstandig beantwoorden?• Kon de leerling zijn antwoorden toelichten?• Is de naam voor het tijdschrift enigszins origineel gekozen?
<i>Afsluiting</i>	• Kon de leerling zijn werkwijze bij de opdrachten goed toelichten?
<i>Keuzeopdracht 1</i>	• Ziet het minitijdschrift er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
<i>Keuzeopdracht 2</i>	• Ziet de tentoonstelling er verzorgd uit?• Is de tentoonstelling geschikt voor de leerlingen in de klas?• Kan de leerling toelichten waarom hij bepaalde tijdschriften voor de tentoonstelling heeft uitgekozen?

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: De cover van een tijdschrift

(5.3)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert wat een 'cover' van een tijdschrift is.

Overige:

- De leerling leert verschillen tussen de cover van een tijdschrift en de voorpagina van een krant.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De naam cover is waarschijnlijk nieuw, maar de leerling kent diverse voorkanten van tijdschriften.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 uur

Materiaal:

- stapel tijdschriften
- krant
- pen/potlood
- lijntjespapier

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
schriftelijk/doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
doe

VOORBEREIDING

Verzamel enkele tijdschriften.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 Indien de leerling het moeilijk vindt om aan te geven welke onderdelen allemaal op een cover staan bekijk dan samen enkele covers en stel vragen aan de leerling als:

- Wat zie je allemaal op deze voorkant?
- Wat valt je op op deze pagina?
- Wat zie je naast tekst op deze pagina?
- Wat staat op deze pagina allemaal geschreven?

Mogelijke onderdelen van covers zijn: titel, prijs, datum, artikelen, week aanbiedingen, speciale cadeautjes, grote foto, kleine foto's bij artikelen, enzovoort.

Opdracht 2 -

Opdracht 3 -

Opdracht 4 -

Afsluiting Controleer voor de presentatie van de leerling de voorbereiding die de leerling op papier heeft gemaakt en pas deze eventueel samen met de leerling aan.

Keuzeopdracht 1 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	• Is de leerling in staat zelfstandig diverse onderdelen van een cover weer te geven?• Kan de leerling de antwoorden op de vragen motiveren?
<i>Opdracht 2</i>	Kan de leerling de antwoorden op de vragen toelichten?
<i>Opdracht 3</i>	• Kan de leerling zelfstandig overeenkomsten en verschillen tussen de cover van een tijdschrift en de voorpagina van een krant weergeven?• Was de verklaring die de leerling geeft correct?
<i>Opdracht 4</i>	• Ziet de cover er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)• Is de opmaak van de cover overzichtelijk?
<i>Afsluiting</i>	• Zijn de drie punten ("aantrekkelijkheid", "herkenbaarheid" en "weergave van de inhoud") voldoende in de presentatie naar voren gekomen?• Kon de leerling interactie bewerkstelligen met medeleerlingen?
<i>Keuzeopdracht 1</i>	• Ziet de cover er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)• Is de opmaak van de cover overzichtelijk?• Past de cover bij het gekozen onderwerp?

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Hoeveel mensen lezen een krant?

(5.4)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

De leerling leert wat oplagegegevens zijn en hoe hij deze kan verwerken in een grafiek.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling weet wat de kenmerken van de voorpagina van een krant zijn.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 - 3 uur

Materiaal:

- internet
- pen/papier
- ruitjespapier

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: alleen

Keuzeopdr.: samen
 doe

VOORBEREIDING

Zorg dat er voor het maken van de opdracht een computer met internetverbinding beschikbaar is. Bij opdracht 4 moet de leerling een onderzoekje uitvoeren, zorg dat hiervoor ruimte is in het lesprogramma.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

- Opdracht 1* -
- Opdracht 2* Als de leerling het moeilijk vindt om een grafiek te maken help hem hierbij dan op weg.
- Opdracht 3* -
- Opdracht 4* -
- Afsluiting* Bespreek met de leerling de opdrachten 1, 2, 3 en 4.

- Keuzeopdracht 1* Neem voordat de leerling zijn presentatie daadwerkelijk houdt, zijn voorbereiding even door en pas deze desgewenst samen met de leerling aan.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

- Opdracht 1* • Was de leerling in staat zelfstandig de oplagecijfers te vinden?
- Is de tabel die de leerling gemaakt heeft correct ingevuld?
- Opdracht 2* • Kon de leerling zelfstandig de grafiek maken?
- Heeft de leerling op juiste wijze de oplagecijfers verwerkt?
- Opdracht 3* • Kan de leerling zijn gevonden top 3 van kranten toelichten?

- Opdracht 4*
- Heeft de leerling een overzichtelijk formulier gemaakt voor het verzamelen van zijn gegevens?
 - Kan de leerling de resultaten vergelijken met die van de landelijke top 3 en de overeenkomsten en verschillen verklaren?
- Afsluiting*
- Kan de leerling aangeven hoe hij te werk is gegaan bij het maken van de grafiek?
 - Kan de leerling aangeven wat moeilijk/makkelijk was aan het onderzoekje? (opzet/uitvoering/conclusie)
- Keuzeopdracht 1*
- Is de presentatie van de leerling goed verstaanbaar?
 - Vertelt de leerling wat hij moest onderzoeken (de opdracht).
 - Vertelt de leerling hoe hij te werk is gegaan (de opzet van het onderzoekje).
 - Vertelt de leerling de uitkomst aan de klas?
 - Is de presentatie helder en duidelijk voor mede leerlingen?
 - Maakt de leerling in zijn presentatie gebruik van de staafgrafiek?
 - Geeft de leerling een heldere verklaring voor de overeenkomsten en verschillen tussen de klasse top 3 en de landelijke top 3 ?

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Ik zing het nieuws voor jou

(5.5)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert het nieuws te beschrijven in lied- of gedichtvorm.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling weet wat liedjes en gedichten zijn.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 uur

Materiaal:

- krant
- internet
- groot vel papier (A3)
- schaar/lijm
- pen/potlood
- lijntjespapier
- tekenblaadjes

Uitvoering:

Opdrachten: alleen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: samen

Keuzeopdr.: alleen
 schriftelijk

VOORBEREIDING

Voor de opdrachten op deze kaart moet de leerling op het internet op zoek naar informatie. Zorg dat er een computer met internetverbinding gereed is. Voor opdracht 4 heeft de leerling een krant nodig.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2 -

Opdracht 3 -

Opdracht 4 -

Afsluiting Bespreek met de leerling hoe hij de presentatie van het gedicht wil aanpakken.

Keuzeopdracht 1 De leerling maakt van de inhoud van een krantenartikel op een bekende melodie. Als hij dit moeilijk vindt laat de leerling dan eerst de oorspronkelijke tekst opschrijven of opzoeken. Woorden en lettergrepen kunnen dan makkelijker worden overgenomen.

Keuzeopdracht 2 -

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	Is de vertaling van de leerling correct? Zie onderstaande vertaling: Wie wil een nieuw lied horen? Luister, ik zal het voor u zingen. Hoe Gerard van Velsen graaf Floris verried. Het is een opzienbarende geschiedenis.
<i>Opdracht 2</i>	Heeft de leerling zelf voldoende informatie kunnen vinden?
<i>Opdracht 3</i>	• Getuigt de muurkrant van creativiteit en originaliteit? • Ziet het geheel er verzorgd uit? (netjes geknipt, geplakt en geschreven?)
<i>Opdracht 4</i>	• Is het de leerling gelukt nieuws in dichtvorm te zetten? • Kan de leerling toelichten hoe hij te werk is gegaan?
<i>Afsluiting</i>	• Heeft de leerling het gedicht duidelijk voorgelezen? • Waren de vragen helder en duidelijk te begrijpen voor klasgenoten? • Kon de medeleerlingen de vragen van de leerling goed beantwoorden?
<i>Keuzeopdracht 1</i>	• Past de tekst van het liedje op de gekozen melodie? • Getuigt het gemaakte liedje van creativiteit?
<i>Keuzeopdracht 2</i>	• Past de tekst van het liedje op de gekozen melodie? • Getuigt het gemaakte liedje van creativiteit?

Kranten/Tijdschriften

LESKAART: Dat is interessant zeg!

(5.6)

LESDOELEN

Op de leskaart staat vermeld:

- De leerling leert het belang en het toepassen van 'streamers' in een artikel.

ALGEMENE INFORMATIE

Beginsituatie:

De leerling heeft al eens een artikel in een tijdschrift gelezen.

Tijdsindicatie:

Ongeveer 2 uur

Materiaal:

- enkele tijdschriften
- pen/potlood
- lijntjespapier
- schaar/lijm
- kopieerapparaat
- groot vel papier (A3)
- heel groot vel papier (A2)
- computer
- tekenblaadjes

Uitvoering:

Opdrachten: alleen/samen
 schriftelijk/doe

Afsluiting: alleen

Keuzeopdr.: alleen
 schriftelijk/doe

VOORBEREIDING

Verzamel enkele tijdschriften. Zorg er tevens voor dat er een computer met internetverbinding beschikbaar is. Voor opdracht 2 is een kopieerapparaat nodig. U moet als leerkracht zelf beslissen of uw leerling hier zelfstandig gebruik van mag maken.

INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

Opdracht 1 -

Opdracht 2 -

Opdracht 3 -

Afsluiting Bespreek met de leerling opdracht 1, 2 en 3.

Keuzeopdracht 1 Misschien is het handig om de leerling voor het maken van deze opdracht in contact te brengen met de ICT-er van de school.

BEOORDELING

Naast de mate waarin de leerling in staat is om op zijn eigen leerproces te reflecteren (zie voor richtlijnen Algemene handleiding) zijn de volgende inhoudelijke aandachtspunten bij de beoordeling van belang:

<i>Opdracht 1</i>	Kon de leerling zijn antwoorden goed toelichten?
<i>Opdracht 2</i>	Heeft de leerling zelf streamers kunnen bedenken?
Getuigen de bedachte streamers van originaliteit?
<i>Opdracht 3</i>	• Heeft de leerling een overzichtelijk formulier gemaakt voor het verzamelen van zijn gegevens?• Kan de leerling de redenen die klasgenoten gaven goed verwoorden?• Is het verslag van de leerling helder geformuleerd?
<i>Afsluiting</i>	• Kan de leerling duidelijk vertellen wat een streamer is en wat de functie ervan is?• Heeft de leerling laten zien dat hij goed samenwerken met andere leerlingen?• Kan de leerling aangeven wat moeilijk/makkelijk was aan het onderzoekje? (opzet/uitvoering/conclusie)
<i>Keuzeopdracht 1</i>	• Is het gelukt om het verslag op de website te zetten/te versturen per mail?• Kan de leerling toelichten hoe hij bij deze opdracht te werk is gegaan?